

ANG

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Bayan

Tomo LII Blg. 3
Pebrero 7, 2021
www.cpp.ph

EDITORIAL

Ibutaktak ken labanan dagiti pangtapal a proyekto ti NTF-ELCAC

Nangrugin nga ipatungpal ti rehimen a Duterte ti Barangay Development Program (BDP) ti National Task Force to End Local Communist Armed Conflict (NTF-ELCAC). Dagitoy a programa ket addang a para pabuya laeng tapno ipakita ti ilusyon nga adda ited na a “panagdur-as” ti Armed Forces of the Philippines (AFP) ngem ti kinapudno na ket ad-adda a mailumlom ti masa iti rigat ken pannakairurumen.

Mano a lawas ti napalabas, ipagpanpanakel ti NTF-ELCAC a inwaras dan ti 20 milyon tunggal maysa iti 215 a barangay iti Region 11 a makaawat kano ti BDP. Ti 4.3 bilyon a nausar ditoy ket paset ti 16.4 bilyon a pondo ti BDP iti uneg ti 2021 badyet ni Duterte no sadino a natudo ti 822 a barangay nga awanan kanon ti NPA.

Ti 20 milyon tiubnggal barangay ket mabingay iti 12 milyon para kadagiti kalsada a “farm-to-market road;” 3 milyon iti panagitakder iti eskwelaan; 2 milyon para iti padanum ken sanitasyon; 1.5 milyon para iti reporestasyon (panagmula ti kayo);

ken 1.5 milyon para iti istasyon ti salun-at. Dagitoy a proyekto nga imprastruktura ket pangallilaw laeng iti masa tapno panunoten da a maaddan ti panagbalbaliw iti lugar da.

Ania ti pagsayaatan a maited na kadagiti mannalon dagiti kalsada nga mangpalaka kano iti pannakaitulod ti produkto iti palengke nu gamgamgamen met dagiti apo't daga dagiti apit da; wenna barbaraten met ida dagiti komersyante? Ania a pagimbagan nga ipaay ti maipatakder nga eskwelaan wenna klinik nu awan met ti mangisuro wenna doktor? Ania ti reporestasyon nu dagiti maimula ket dagiti komersyal

a kayo a pagganansyaan laeng dagiti dadakkel a kapitalista?

Pangtapal laeng dagitoy kadagiti narabaw (saan nga esensyal) a problema ti masa. Saan a mangsungbat iti kangrunaan a problema dagiti masa iti kaaw-awayan: ti kinaawan ti bukod a daga. Daytoy ti gapu iti panagrigrigat ken pannakairurumenan da. Daytoy ti gapu iti sagsagrapien da a pannakagunday ken pannakaidaddanes ken nu apay nga agtultuloy da a mangsupsuporta ken makipaspaset iti armado a rebolusyon.

Sino ti agnam-ay kadagitoy a proyekto nu saan a dagiti kontratista ken lokal a burukrata ken opisyal nga isuda ti mangig-iggem ti pondo dagitoy a proyekto nga imprastruktura? Saan a maiduma daytoy iti pork barrel nga ar-aramaten dagiti kongresista iti panagpaaramid ti kalsada wenna dagiti *waiting shed* kadagiti paborito da a barangay. Ti BDP ket pork barrel

ti militar, pasuksok kadagiti lokal nga opisyal ken pangsuporta kadagiti paborito da nga opisyal. Kapada dagiti maanomalya a proyekto dagiti kongresista, sigurado a napnuan met laeng ti anomalya ti BDP.

Ti BDP ket dakkel a proyekto a pangsaywar. Kayat ti AFP ken NTF-ELCAC a paruaren a sangsangoen ti militar ti panagdur-as, edukasyon, salun-at ken dadduma pay. Ipampamarang ti AFP a babaen ti BDP, maala da ti puso ken panunot ti masa tapno saan dan nga agsubli a sumuporta iti BHB.

Kalkaluban ti BDP ti nadara a gyera ti AFP kontra iti masa a mannalon ken dagiti nainsigudan nga umili iti kaawawayan. Kalkaluban daytoy ti awanan-patingga ken awanan-sarday a kampanya ti pampapatay, panagaresto, intimidasyon, ken pamutbuteng, panangliplipit, *red-tagging* ken pilit a panagpa"surrender". Katinnulong ti BDP ti Retooled Community Support Program (RCSP) ti

AFP nu sadino nga agkamkampo dagiti AFP kadagiti komunidad a mangiyetnag iti kasla-garison a pananglipit iti masa.

Gapu iti panagkamakam a makaala ti pondo iti uneg ti BDP, ad-adda nga uminget ti narugit a gyera ti AFP kontra iti masa. Agkamkamakam ti militar a paaduen dagiti baryo nga agparintumeng iti panagturay da. Ad-adda nga agbalin a naranggas ti pasista a panagatake kadagiti baryo iti desperado a panggep nga isina ti masa iti hukbo da, ken maideklara a "nadalus" ti barangay. Ad-adda nga umadu dagiti kaso ti panangpilit iti masa a sumuko ken agpausar iti militar. Ad-adda a nagbalin a naranggas dagiti kaso nga ibaw-ing ti militar ti pungtot ken panagibales da iti masa iti tunggal baryo no adda naballigi a taktikal nga opensiba ti BHB.

Ngem ti kadakkelan nga agsagrap kadagitoy a proyekto ket dagiti dadakkel a ganggannaet a kumpanya ken dadakkel a burgesya kumprador nga agkatkatay makastrek kadagiti

nasulinek a lugar iti kaaw-awayan. Kadakkelan wenno 75.54% (12.42 bilyon) a pondo ti BDP ket mapan iti Mindanao a nu sadinno nakakonsentra ti nalalawa a plantasyon, minas, ken dagiti proyekto ti enerhiya a mangsaksakop iti ginnasut-a-ribu nga ektarya ti daga. Pappapanawen da dagiti masa a mannalon ken masa a Lumad manipud kadagiti talon ken anestral a daga da. Panggep ti panangilatang ti kadakkelan a pondo para kadagiti kalsada ket panangsigurado a mapadaras ti panagbunag kadagiti mineral nga iruar iti pagilian, palm oil, saba, pinya, ken dadduma pay a mula a para-export.

Rumbeng a naan-anay nga ibutaktak ken labanan ti masa a mannalon ken dagiti nailian a minorya ti BDP a dagitoy a proyekto ket saan a sungbat dagiti pudno nga arungaing da.

Rumbeng a tulongan ti masa iti kaaw-awayan nga irupir ti kiddaw da para iti pudno a reporma iti daga ken dagiti kiddaw tapno ipababa ti abang, ingato ti tangdan dagiti mangmanged-talon ken nainkalinteg a presyo kadagiti produkto da. Katinnulong ti masa a mannalon, rumbeng a pairtengen dagiti masa a minorya ti pannadangadang da iti panangsalaknib ti anestral a daga da.

Rumbeng a naan-anay met nga ibutaktak ti kurapsyon dagiti opisyal militar a kakumplot dagiti lokal nga opisyal ken kontraktor nga agibulbalsa ti minilyon a piso kadagitoy a proyekto. Awisen dagiti lokal nga opisyal iti barangay a supyaten ti itited kanyada a pasuksok dagiti opisyal ti militar a kasukat ti panangsuprta kadagiti proyekto ti BDP.

Rumbeng a labanan ti agtultuloy a panagkampo ken kinaranggas ti militar kadagiti baryo da tapno lipiten ti masa ken mawayaan dagiti dadakkel a kapitalista a mangsakop kadagiti daga da, manggamgam iti natural a kinabaknang ken mangdadael iti aglawlaw.

 <p>ANG Bayan</p> <p>Tomo LII Blg. 5 Marso 7, 2021</p> <hr/> <p>Ti Ang Bayan ket iruruar iti lengguahe a Pillipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray ken Ingles.</p> <p>Umaw-awat ti Ang Bayan kadagiti kontribusyon iti langa dagiti aartikulo ken damdamag. Aw-awisen met dagiti agbasbasa a mangipadanon kadagiti dillaw ken rekomendasyon iti panangpadur-as ti pagiwarnak tayo.</p> <p> @prwc_info</p> <p> cppinformationbureau@gmail.com</p>	<h2 style="text-align: center;">Linaon</h2> <p>Editorial: Ibutaktak ken labanan dagiti pangtapal</p> <table border="0"> <tr> <td>a proyekto ti NTF-ELCAC</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td>13 nga opensiba iti 4 a probinsya</td> <td style="text-align: right;">3</td> </tr> <tr> <td>Hukbo ti umuli</td> <td style="text-align: right;">3</td> </tr> <tr> <td>Konsolidasyon ti base a masa iti Cag Valley</td> <td style="text-align: right;">4</td> </tr> <tr> <td>Naranggas a panagturay ti AFP iti ST</td> <td style="text-align: right;">5</td> </tr> <tr> <td>Masaker iti Mendiola, linagip</td> <td style="text-align: right;">5</td> </tr> <tr> <td>Iti ababa a sarita</td> <td style="text-align: right;">6</td> </tr> <tr> <td>Nayon a sueldo kadagiti mangmanged</td> <td style="text-align: right;">7</td> </tr> <tr> <td>Subsidyo kadagiti agtataraken ti baboy ken konsyumer</td> <td style="text-align: right;">7</td> </tr> <tr> <td>Rinibribo a mangmanged, maikkat</td> <td style="text-align: right;">8</td> </tr> <tr> <td>Piket iti Magnolia</td> <td style="text-align: right;">8</td> </tr> <tr> <td>Panagdenggeg iti ATL, nsrugianen</td> <td style="text-align: right;">8</td> </tr> <tr> <td>5 a mannalon, pinatay ti estado</td> <td style="text-align: right;">9</td> </tr> <tr> <td>Panagturay militar idiyay Myanmar</td> <td style="text-align: right;">9</td> </tr> <tr> <td>Warrant laban iti 2 aktibistta, imbasura</td> <td style="text-align: right;">9</td> </tr> <tr> <td>Ania ti namnamaen ken ni Biden?</td> <td style="text-align: right;">10</td> </tr> </table>	a proyekto ti NTF-ELCAC	1	13 nga opensiba iti 4 a probinsya	3	Hukbo ti umuli	3	Konsolidasyon ti base a masa iti Cag Valley	4	Naranggas a panagturay ti AFP iti ST	5	Masaker iti Mendiola, linagip	5	Iti ababa a sarita	6	Nayon a sueldo kadagiti mangmanged	7	Subsidyo kadagiti agtataraken ti baboy ken konsyumer	7	Rinibribo a mangmanged, maikkat	8	Piket iti Magnolia	8	Panagdenggeg iti ATL, nsrugianen	8	5 a mannalon, pinatay ti estado	9	Panagturay militar idiyay Myanmar	9	Warrant laban iti 2 aktibistta, imbasura	9	Ania ti namnamaen ken ni Biden?	10
	a proyekto ti NTF-ELCAC	1																															
13 nga opensiba iti 4 a probinsya	3																																
Hukbo ti umuli	3																																
Konsolidasyon ti base a masa iti Cag Valley	4																																
Naranggas a panagturay ti AFP iti ST	5																																
Masaker iti Mendiola, linagip	5																																
Iti ababa a sarita	6																																
Nayon a sueldo kadagiti mangmanged	7																																
Subsidyo kadagiti agtataraken ti baboy ken konsyumer	7																																
Rinibribo a mangmanged, maikkat	8																																
Piket iti Magnolia	8																																
Panagdenggeg iti ATL, nsrugianen	8																																
5 a mannalon, pinatay ti estado	9																																
Panagturay militar idiyay Myanmar	9																																
Warrant laban iti 2 aktibistta, imbasura	9																																
Ania ti namnamaen ken ni Biden?	10																																
<p>Ti Ang Bayan ket ipabpablaak dua a daras iti tunggal bulan ti Komite Sentral ti Partido Komunista ti Pilipinas</p>																																	

13 taktikal nga opensiba iti 4 a prubinsya

Iti las-ud ti dua a lawas, nangisayangkat ti 13 nga aksyon militar ti Bagong Hukbong Bayan (BHB) laban kadagiti agop-operasyon a tropa ti Armed Forces of the Philippines (AFP) kadagiti prubinsya ti Bukidnon, Surigao del Norte, Abra ken Negros Oriental. Walo kadagitoy ket naisayangkat iti Bukidnon.

Bukidnon. Naggiddan a rinaut dagiti yunit ti BHB dagiti detachment ti militar idia Kipulot, Barangay Palacapao ken Barangay Butong, Quezon idi Enero 20. Sorpresa nga atake met ti insayangkat ti BHB iti kampo ti Philippine Army (PA) idia Barangay Minungan idi Enero 26.

Tengnga't rabii ti Enero 27 ken aldaw ti Enero 29, inatake dagiti yunit ti BHB ti tropa ti PA idia Butay Simong, Barangay Namnam, San Fernando ken Buko, Barangay Banlag, Valencia City.

Inisnapp ti maysa pay a yunit ti BHB dagiti soldado a nakaistasyon idia Saluringan, Barangay Canangaan, Cabanglasan idi Enero 30. Kabiga na, pinabettakan ti BHB dagiti simmuporta a soldado.

Idi Enero 25, pinaralisa ti BHB

ti innem a ramit ti Ulticon Builders Incorporated na tinatayang agbalar ti ₱9 milyon. Notoryus ti kumpanya iti nababa a panagpasuerdo kadagiti mangmanged ken dagiti panag-abuso kadagiti mannalon.

Sangapulo ket walo a kabusor ti natay iti opensiba bayat a walo ti nasugatan.

Surigao del Norte. Agsapa ti Enero 28, pinaputokan ti maysa a yunit ti BHB-Surigao del Norte ti istasyon ti Philippine National Police-Sison iti Barangay San Pablo ti nasao nga ili. Kalpasan ti dua oras, inisnapp ti maysa pay a yunit ti BHB dagiti simmuporta a soldado ti 29th IB iti Barangay Tinogpahan.

Malem na, pinasabugan ti BHB ti lugan ti pulis nga agbanbantay

iti panagatras dagiti Nalabbaga a mannakigubat idia Barangay San Pablo.

Abra. Inisnapp dagiti Nalabbaga a mannakigubat ti agop-operasyon a yunit ti 72nd DRC idi Enero 22 iti nagbeddeng ti Tubo, Abra ken Besao, Mt. Province. Dua ti naibaga a kaswalti kadagiti soldado. Maikatlo nga opensiba daytoy ti BHB- Abra (Agustin Begnalen Command) iti bulan ti Enero.

Kas panagibales, saan a bumaba iti 14 bomba ti intinnag ti AFP iti erya idi Enero 24 ken 25. Dinadael na dagitoy dagiti talon, pasto ken bakir a pagan-anupan dagiti nailian a minorya a Maeng ken Agawa.

Negros Oriental. Inambus ti maysa a yunit ti BHB-Central Negros ti maysa nga aktibo nga elemento ken ahente iti panagespiya ti CAFGU Active Auxiliary idia Barangay Luz, Guihulungan City. Naisayangkat ti operasyon idi Enero 28. **AB**

Hukbo ti umili

Nabayagen a saan a nakakita ti "hukbo" (gagangay nga awag kadagiti kameng ti Bagong Hukbong Bayan) ni Ka Rolly manipud nagnaed ti pamilya na iti nasulineken a paset ti kabambantayan. Dati nga agtaltalon iti patad ngem immatras ti pamilya na iti nangatngato a disso, kakuyog ti intero a komunidad, tapno liklikan dagiti soldado nga agisaysayangkat ti Oplan Habol Tamaraw idi panawen ti berdugo a ni Jovito Palparan.

Idi nadamag na nga adda ti rinnupak iti nagbaetan dagiti "hukbo" ken militar iti kabangibang a baryo, dagus a napan iti igid ti maysa a waig a patta-patta na a pagnaen dagiti kakadua. Kakuyog dagiti anak na, dua aldaw da a pinadaanan ti yunit ti BHB. Adda awit da a nakasagana a makan ken naanus da a binantayan ti lugar.

"Daytoy ti sigud a rebbengen nga inted kanyak dagiti kakadua," kinuna na. Uray no nabayagen a saan a nakatkatungtong wenno nabisbisita, inpatungpal na ti rebbengen a tumulong iti panaglimes ken tumulong

iti yunit ti hukbo iti panawen ti panagraut ti kabusor. Simple a kamote ken saba ti insagana na a makan.

Idi limmabas ti yunit, binirok na dagiti sigud na nga am-ammo. "Adun ti baro a rupa," kinuna na. Nadamag na a naiyalis iti sabali nga erya dagiti sigud nga agtigtignay iti erya. Nupay kasta, nabara a sinabat na dagiti damo na laeng a naam-ammo. Agnamnama a makita nan to manen dagiti sigud a nakadkadua na iti sumarsaruno a panawen.

Dakkel ti pagyamanan dagiti

Nalabbaga a mannakigubat ken Ka Rolly iti panangtulog ti platon da a tallo nga aldawen a mangikagkagumaan a makaruar iti kahon ti operasyon ti kabusor. Inlukat na ti kasabaan na iti kakadua tapno isu't paginanaan da. Kalpasan ti tallo nga aldaw, nanggeddeng dagiti kakadua a magna. Kinuyog ni Ka Rolly inggana maitulod ida iti sabali pay a masa a nabayag nga agur-uray a makalangen manen ti NPA. **AB**

Natibker a nakapundasyon iti Agraryo a Rebolusyon

Natibker ti suporta ti masa a mannalon ti Cagayan Valley iti NPA iti tengnga dagiti operasyon a kombatan ken saywar. "Talaga a natangken ti tattao ditoy!" ti saan a maliklikan a kongklusyon dagiti soldado nga adun a daras a nangirussuat ti Retooled Community Support Program iti maysa a baryo iti rehiyon.

Tulbek ti panangirussuat ti rebolusyon agraryo iti napartak a panagpalawa ken konsolidasyon dagiti organisasyon masa, segun kadagiti kakadua. Nairussuat iti rehiyon ti kampanya nga anti-usura, panangipangato ti tangdan ken panangsupiat iti panagagaw ti daga iti napalabas a tawen.

Agraryo a rebolusyon

Iti maysa a baryo, kinumpronta ti 140 a mannalon ti maysa nga usurero a tuluy-tuloy nga agsingsingir ti interes ti utang iti laksid ti krisis a resulta ti pandemya ken nagsasaruno a bagyo iti rehiyon. No saan da a mabayadan amin (ti utang) iti naikeddeng a panawen, isuda ket singsingiren ti usurero ti 100% nga interes ti pautang.

Nalatak ti kaso ti maysa a mannalon a nakautang ti ₱51,700 a singsingiren ti usurero ti ₱358,500. Saan na a dagus a nabayadan ti utang gapu ta nadidigra dagiti mula na.

Gapu iti kumprontasyon, nadanon dagiti mannalon ti katulagan ti pannakapunas ti balanse nga utang dagiti nabayagen a nakabayad ti prinsipal. Dagiti saan pay a nakabayad ket agbayad laengen ti prinsipal nga utang ken interes a kabatog ti maysa nga apitan (cropping).

Iti maysa pay a baryo, nairupir dagiti mangmangged-talon iti maysa nga erya nga ingato ti tangdan da manipud ₱150 mapan ti ₱250 kada aldaw. Inkeddeng met laeng iti kumprontasyon ti oras a panagrugi ti trabaho ken panangited ti libre a pangngaldaw. Pinaritan met laeng

dagiti mannalon ti panagpainom ti arak ti nagpatrabaho iti tunggal maalem, ta maysa daytoy a pagtataudan ti riribok iti uneg ti baryo.

Iti met dua pay a baryo, nangisayangkat dagiti nakurapay a mannalon ti maysa a kampanya tapno supiaten ti plano a panagpalawa ti daga dagiti baknang a mannalon.

Panagitakder ti KRB

Agtultuloy a mapalpalawa dagiti organo ti bileg pulitikal iti rehiyon. Idi 2020, ngimmato ti 25% ti bilang dagiti naitakder a Komite a Rebolusyonaryo iti Baryo (KRB).

Iti maysa a baryo, 100 mannalon, agtutubo, ken akintengnga a pwera ti nagurnong tapno itaker ti KRB iti klaster da. Insigurado ti sangay ti Partido iti lokalidad ti panagatendar ti masa numampay ababa laeng a panawen ti panagimbatar. Insayangkat ti miting ti panangitaker kalpasan a pimmanaw dagiti soldado a nangirussuat ti nakapokus nga operasyon kombatan iti nasao a klaster.

Nabayagen a plano dagiti mannalon a mangitakder ti bukod da a guberno iti baryo ngem ita laengen a naaddaan da ti gundaway tapno ipatungpal daytoy. Nangbotos dagiti delegado kadagiti opisyal ti KRB ken binukel da ti maysa a tawen a programa ti KRB. Nainayon a natungtong ti panagpasampa iti NPA.

Adda pay dua a KRB a nagsaruno a naitakder kadagiti asideg a klaster dagiti barangay.

Dagit opensiba militar

Inrussuat ti Bagong Hukbong Bayan (BHB) iti Cagayan Valley ti 20 armado nga aksyon laban iti pasista a tropa ti kabusor idi napalabas a tawen. Mapattapatta a 55 wenno kabatog ti dua a platoon ti nadangran iti kabusor.

Kaudian kadagitoy nga aksyon ti panagpabettak ti eksplosibo ti BHB-East Cagayan iti agop-operasyon a yunit ti 77th IB idiy Mabuno, Gattaran, Cagayan. Innem ti napasag a kabusor iti opensiba, iti aldaw mismo ti maika-52 nga anibersaryo ti Partido Komunista ti Pilipinas.

Segun iti ulat ti kumand ti BHB iti rehiyon, dimmakel ti kabuklan a pwera ti BHB ti 45%-55% iti intero a tawen 2020. Kinontra ti BHB ti "panagsuko" kano dagiti kameng ken tagasuporta ti BHB iti rehiyon. Karaman ditoy ti maudi a grupo dagiti simmuko iti Zinundungan Valley, Rizal, Cagayan idi Enero 28. Kinuna ti BHB, isuda ket sibilyan a mannalon a napilit ken nabutbuteng.

Inyulat ti rehiyon a dimmakel ti 15% iti bilang dagiti baro a kameng ti Partido. Nangisayangkat da kadagiti rebolusyonaryo a panagadal manipud iti Abante a Kurso, Intermedya a Kurso ken dagiti grupo ti Batayan a Kurso ti Partido iti intero a tawen. **AB**

Daytoy nga artikulo ket naadaw iti Baringkuas-Oktubre-Disyembre 2020 nga isyu, rebolusyonaryo a pangmasa a pagiwarnak ti rehiyon ti Amianan-Daya a Luzon.

Panagpursige ti BHB iti sango ti naranggas a panagturay ti AFP iti Southern Tagalog

Tuluy-tuloy ti panagisaknap ti ranggas ti 2nd ID idia Southern Tagalog (ST) iti panagrugi ti 2021. Saan a bumaba iti 25 nga ili iti lima a prubinsya ti saklaw ita dagiti nakapokus nga operasyon militar ken dagiti operasyon a Retooled Community Support Program (RCSP). Maysa ti ST iti walo a rehiyon a prayoridad ti rehimen iti kontra-insurhensya a gyera daytoy.

Mairusrussuat dagiti kamapanya a militar iti panangidaulo ni Gen. Antonio Parlade, Jr., mangidadaulo iti anti-komunista a troll ken hepe ti Southern Luzon Command ti Armed Forces of the Philippines. Daytoy ket iti tengnga ti idadalapus ti pandemya ken dagiti bagyo a nangdidigra iti rehiyon idi maudi a kwarto ti tawen.

Iti Mindoro, lima nga ili iti abagatan a paset ti Occidental ken lima iti Oriental ti sawsawaren ti 203rd IBde manipud pay idi 2019. Kadagitoy a lugar ket napinget a lablabanan dagiti mannalon ken nailian a minorya dagiti makadadael a proyekto a minas, dam ken peke a programa iti panangaywan iti aglawlaw a mangdadael iti aglawlaw ken mangpapanaw kadakuada.

Us-usaren ti 203rd IBde ti pamutbuteng iti panggep a pakapsuten ti panaglapan ti umili iti lugar. Idi Enero, nagnayon ti brigada ti dua a kanyon a 105mm idia Bansud, Oriental Mindoro. Nangted met laeng buteng kadagiti residente ti panagpatayab ti helikopter kadagiti ili ti Rizal, San Jose, Bongabong ken Mansalay idi bisperas ti paskua. Nagdisso daytoy idia Mantay, Barangay Monte Claro, San Jose no sadinno a nakakampo ti pwera ti RCSP.

Innem met nga ili idia Quezon ti op-operasyonen ti 1,900 tropa ti 201st IBde, karaman dagiti ti 1st IB, 59th IB, 80th IB, 85th IB, 22nd DRC ken dagiti pulis. Dakkel a basol dagitoy a tropa ti nayon pay a panangparigat ti panangraut kadagiti komunidad iti panawen a kalkalpas ti panangdidigra ti nagsasaruno a bagyo. Linappedan da a maipadanon ti tulong manipud iti BHB.

Nangitakder met ti baro a kampo ti 80th IB iti Barangay Puray, Rodriguez, Rizal bayat nga agtultuloy dagiti operasyon a kombat ken RCSP idia Antipolo, Rodriguez ken Tanay. Kadagiti nasulineken a baryo nga okupado dagiti RCSP, laplapdan dagiti soldado ti panagserrek ti taraon ken dadduma pay a kasapulan dagiti residente.

Iti Palawan, awan-sarday ti FMO ken kampanya a panagpasuko ti 3rd Marine Brigade. Rarauten ti saan-a-kumurang iti 600 nga elemento ti Marines ti Roxas, Taytay, Brooke's Point, Rizal, Bataraza ken Puerto Princesa City. Al-allilawen da babaen kadagiti gunguna ti siasinoman a mayat a "sumuko ken makitinnulong" iti AFP laban iti BHB ken ti bukod da a kakailian.

Karaman kadagiti nakaam-ames a krimen ti 2nd ID a labsing kadagiti linteg ti gubat ket ti panangpatay kada Eugenia Magpantay ken Agaton Topacio, ti masaker iti Baras 5,

panangpatay iti lider mannalon a ni Armando Buisan, ken iti awanangaway a lumaban a ni Mario Caraig.

Iti bangir ti todo atake iti rehiyon, nakabukel ti NPA ditoy kadagiti baro a larangan gerilya ken nasublian dagiti dati nga erya. Naaramid dagiti kinakasapulan a reorganisasyon iti larangan gerilya tapno maaddaan ti nalawlawa a pagmaniobraan bayat a sangangoen ken rimimbawan ti nasaknap nga operasyon a kombat ken panagbombomba ti AFP.

Segun ken Armando Cienfuego, tagapagsarita ti BHB iti rehiyon, daytoy ket gapu ta "nalawag iti umili a Pilipino no sino ti pudno a terorista iti pagilian ti rehimen nga US-Duterte ken ti AFP-PNP nga awan pilipien a panawen tapno agisaknap ti panangparigat ken ranggas iti pagilian."

Panaglagip iti masaker iti Mendiola

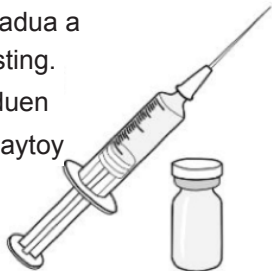
NAGMARTSA a nagturong iti Mendiola iti sango ti Malacañang ti saan a bumaba iti 500 nga aktibista idi Enero 22 kas panaglagip iti maika-34 a tawen ti panagmasaker dagiti pwera ti pulis iti 13 nga agprotesta a mannalon. Aginggana itatta, awan pay ti nagun-od a hustisya dagiti pamilya da. Imbes, kinmaro pay ti panagrigrigat ken panagranggas iti sektor. Idi 2020 laeng, 59 a mannalon ti napapanatay. Nangirussuat met ti kapada na a panagtignay dagiti mannalon idia Laguna, Cebu ken Negros Occidental.

Iti Quezon, linagip met dagiti mannalon ti maika-40 tawen ti Guinayangan Masaker idi Pebrero 1. Iti daytoy a masaker iti kapada nga aldaw idi 1981, dua ti natay idi napaputokan ti 6,000 a mannalon a nagmartsa.

Iti Panay, naitakder ti Defend Panay Network idi Enero 29, maysa bulan kalpaskan ti naulpit a panagmasaker iti siyam a lider-Tumandok idia Tapaz, Capiz.

SOBERANA 2

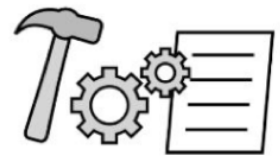
maysa iti uppat a bakuna a pinadur-as dagiti siyentista idia Cuba nga adda iti maikadua a tukaden ti testing. Plano a paaduen ti aramiden daytoy katinnulong ti Iran.

Maika-79 iti 98 a pagilian

ti ranggo ti **Pilipinas** iti listaan dagiti pagilian nga addaan ti **NASAYAAT A PANANGTAMING** iti pandemya ti Covid-19. Umun-una iti listaan ti **New Zealand** ken **Vietnam**, bayat nga adda iti murdong ti **Mexico** ken **Brazil**. Tallo kadagiti maumun-una a pagilian ket adda iti **Asia**.

Nagalaan: Lowly Institute, 2021

5.79 milyon

dagiti mangmangged a naawanan ti trabaho iti Pilipinas iti agtapus ti tawen, no guggupen ti kabuklan a naawanan ti trabaho (3.81 milyon) ken naikkat iti survey a puersa ti pigsat't tegged (1.98 milyon).

Nagalaan:
Ibon Foundation,
Disyembre 2020

15 helikopter a Sikorsky S-70i Black Hawk

ti gatangen t rehimen a Duterte kasukat dagiti Huey a helicopter

₱11.3 bilyon

ti gastaen para ditoy.

₱801 bilyon

wenno abereyds a **₱2.2 bilyon** tunggal aldaw ti balor ti panagbagsak ti kabuklan a konsumo bunga ti kinaawan ti pastrek ken trabaho ti mayorya ti umili. Dimmanon iti **₱23,000** ti naawanan ti sueldo ken pastrek dagiti mangmangged a Pilipino.

Nagalaan: National Economic and Development Agency, Enero, 2021

No urnongen ti pastrek a **\$3 trilyon** ti 10 a bilyonaryo iti baet ti Marso ken Disyembre 2020, kabaelan daytoy a MABA-KUNAAN ti AMIN a tao iti lubong.

Nagalaan:
The Inequality Virus, Oxlam,
Enero 2021

62-3-3

botos pabor-laban - awan boto iti

"economic charter change"

iti tukad ti komite tapno baliwan ti 1987 a Konstitusyon.

50 tawen Diliman Commune

nga anibersaryo ti wenna ti **9-aldaw a panangbarikada** dagiti estudyante ti **University of the Philippines** iti Diliman manipud **Pebrero 1** aginggana **9, 1971**.

5,000

traktora ti nagluganan dagiti mannalon iti martsa a sumrek ti **New Delhi**, kabisera ti **India**, tapno irupir ti panangibasura kadagiti reporma iti agrikultura a mangderegularisa iti sektor.

Nayon a sueldo, dagus a kasapulan dagiti mangmangged

Subsidyo iti agtartaraken ti baboy ken konsyumer

Saan a makaanay ti tukad ti sueldo ti kaaduan a mangmangged iti kinapartak ti panangngato ti presyo dagiti basaran a kasapulan. Sipud pay idi napalabas a tawen, timmayok ti presyo ti makan agingga 77% (karne) itatta nga Enero. Pinapartak na daytoy ti tantos ti implasyon nga agturong ti 3.5% idi Disyembre, kangatuan iti naglabas a 21 a bulan. Bunga daytoy, nagsuwek ti pudno a balor ti sueldo iti agarup 20%. Iti Metro Manila, kaspangarigan, ti ₱537 minimum nga inaldaw a sueldo ket addaan laeng pudno a balor a P434, uman-anay laeng tapno makagatang ti maysa kilo a baboy.

Iti sango daytoy, agbalbalin a kasapulan unay a maipangato ti sueldo dagiti mangmangged. Mapatta-patta nga adda laeng iti abereyds a ₱346 ti minimum a sueldo iti intero a pagilian. Adayo unay daytoy iti makabiag a sueldo a ₱1,057 tunggal aldaw para iti maysa a pamilya nga addaan lima a miembro. Adayo nga agkurkurang daytoy tapno gastuan ti makan, kagiddan dagiti mabayadan iti kuryente ken danum, abang ken gasto iti edukasyon.

No maiyarig kadagiti mangmangged iti industriya ken serbisyo, mas nababbaba pay ti maaw-awat dagiti mangmangged iti agrikultura. Dadakkel met laeng ti nagdudumaan dagiti sueldo iti tunggal rehiyon ken prubinsya nangruna kalpasan a maipatungpal ti iskema ti 2-tukad a panangtangdan.

Imbes a sangoen a dagus, inikkan pay ti rehimen ti wayawaya, babaen iti maysa a pammilin ti ahensya ti panagteged, a kissayan dagiti kapitalista ti sueldo dagiti mangmangged da gapu iti pandemya. Nababbaba met laeng ti sueldo nga it-ited dagiti kapitalista kadagiti mangmangged a nakapauneg kadagiti sistema a work-from-home. Iti patta-patta ti National Economic and Development Authority, nagsuek iti abereyds a ₱23,000 ti kita ti tunggal mangmangged gapu iti dagus a panagkissay iti sueldo, pilit a panagpabakasyon ken kinaawan dagiti panggedan iti napalabas a tawen.

Idi pay 2018 nga intantan iti reaksyunaryo a Kongreso ti National Minimum Wage Bill ti Makabayan block a mangidurduron para iti ₱750 a

nailian a minimum a sueldo. Singasing met laeng ti nasao a gakat nga ikkaten dagiti Regional Wage Board nga usaren dagiti kapitalista tapno ikeddeng ti nababbaba a sueldo kadagiti rehiyon.

Kidkiddawen met dagiti mangmangged ken dagiti progresibo a kongresista nga ikkan ti ₱10,000 a tulong dagiti mangmangged a naawanan trabaho gapu iti lockdown.

Segun iti panagsukisok ti Ibon Foundation, ni Rodrigo Duterte ti kaimutan iti amin a naglabas a presidente ti Pilipinas iti no maipaggep iti panangipangato ti sueldo. Iti uneg ti rehimen na, dua a daras laeng a naipangato ti sueldo iti nailian a sentro, umuna idi 2017 ken maudin idi 2018. Iti abereyds, nangipatungpal ti reaksyunaryo nga estado manipud iti panawen ti rehimen ni Corazon Aquino ti babaen ni Duterte, 29 bulanen nga awan pulos

panangipangato ti sueldo para iti mangmangged iti NCR. Iti kabuklan, bassit laeng ti ngimmatuan ti sueldo (9.4%) iti sidong ni Duterte nu maiyarig iti abereyds a ngimmatuan daytoy (24%) iti sidong dagiti naglabas a rehimen. **AB**

KIDKIDAWEN Ti Kilusang Magbubukid ng Pilipinas (KMP) idi Pebrero 1 nga ibaba ti presyo ti karne ti baboy iti tukad daytoy idi 2019 sakbay a dumalapus ti African Swine Fever (ASF). Daytoy ket kalpasan a dumanon iti ₱400 ti presyo ti liempo ken ₱370 met iti kasim. Kinuna da, mabalina nga ibaba ti presyo no maikkan ti tulong iti produksyon ken ayuda dagiti agtartaraken ti baboy.

Iti partikular, kiddaw ti KMP a mangted ti ₱15,000 subsidyo para kadagiti agtartaraken ti baboy ken agay-aywan ti manok, ken ₱10,000 met a tulong para kadagiti konsyumer. Inrupir da a tulong, ken saan a pautang ti magsalbar iti umili manipud iti panangngato ti presyo ti baboy.

Inrupir met daytoy a kasapulan ti epektibo a panakibiangan ti estado iti panagatang ken panangilako ti karne tapno maikkat ti monopolyo a panagpresyo ken panaggundaway dagiti dadakkel a trader ken kartel. Itaktakderan da a saan nga importasyon ti solusyon iti nangato a presyo ti karne ti baboy, manok at ken dadduma pay nga isu ita ti idurduron ti rehimen.

Iti pareho nga aldaw ket pinirmaan ni Rodrigo Duterte ti maysa a pammilin a nangikeddeng ti “price ceiling” wenno maksimum a ₱270/kilo iti presyo ti luppo ti baboy ken ₱300 iti liempo ken ₱160 iti manok. Mairugi a maipatungpal daytoy no Pebrero 8.

Rinibu a mangmangged, maikkat itatta nga umuna a kwarto

Rinibu a mangmangged a Pilipino ti manamna a maawanan ti panggedan itatta a Pebrero-Marso kalpasan nga agideklara ti tallo a kumpanya ti plano nga agkissay ti empleyado wenna agserra gapu iti panakalugi.

Idi Pebrero 2, inpakaammo ti Philippine Airlines nga ikkaten na ti 2,300 a mangmangged gapu ti panagsuek ti bilang dagiti agbibyahe iti uneg ken ruar ti pagilian. Mapatta-patta a 30% daytoy ti kabuklan a pigsa't tegged ti kumpanya. Iti patta-patta ti rehimen, napukawan ti ₱400 bilyon idi 2020 ti industriya ti transportasyon ken turismo iti napalabas a tawen.

Sakbay na, inpakaammo met ti Makati Shangri-la Hotel ti temporario a panagserra agrugi no Pebrero 1. Saan pay nga inpablaak ti kumpanya no mano a mangmangged ti ikkaten na.

Agserra met ti pabrika ti Nissan Motors (agmanmanupaktura ti lugan) idiy Laguna maiyannurot kadagiti plano daytoy a kissayan ti sangalubongan a produksyon idi pay 2019. Siguden a nababa ti panagkasapulan kadagiti kotse sakbay pay ti pandemya, ken karo

pay daytoy a nagsuek idi napalabas a tawen.

Nayon dagitoy a mangmangged ti mapatta-patta a 5.79 milyon a Pilipino a naawanan ti panggedan gapu kadagiti restriksyon ti lockdown idi 2020. Limmipit ti ekonomya ti pagilian ti 9.5% iti intero a 2020 gapu ditoy. Kakaruan daytoy a panagsuek manipud 1946 wenna kalpasan ti Maikadua a Gubat Sangalubongan.

Iti bangir ti rigat a sagsagrapen dagiti naawanan panggedan, awan ti programa ti rehimen tapno maikkan da ti tulong. Awan ti namnamaen da a subsidyo gaputa inbasura ti rehimen ti gakat ti Department of Labor and Employment a mangilatang ti nagbassit a P20 bilyon a minimum a subsidyo para kadakuada iti nailian a badyet. **AB**

Dagiti mangmangged ti Magnolia, nagpiket

NAGPIKET dagiti mangmangged ti Magnolia iti sangoanan ti pabrika da iti General Trias, Cavite idi Enero 28 tapno kiddawen ti nayon a sueldo ken mas makatao a kundisyon iti panggedan iti tengnga ti pandemya.

Kiddaw da met laeng a mabigbig ti collective bargaining agreement iti baet ti maneydsment ken ti unyon da. Linaon daytoy ti panangted ti kumpanya kadagiti benepisyo, backpay para iti tallo a tawen ken bonus dagiti mangmangged. Ti Magnolia, maysa a kumpanya ti San Miguel Corporation, ket agmanmanupaktura kadagiti produkto a gatas (butter, cheese, ken ice cream).

Idiy Mandaue City, nagirussuat ti 3-aldaw a silent protest (naulimek a protesta) dagiti mangmangged ti Coca-cola idi Pebrero 3 tapno irupir iti maneydsment ti panagregularisa iti 86 a mangmangged daytoy.

Panagdenggeg iti Korte Suprema kontra iti ATL, narugian

Nagrugi idi Pebrero 2 ti panagdenggeg iti Korte Suprema kontra iti Anti-Terrorism Law wenna ATL. Pito nga abugado a mangibagbagi iti 37 a petisyon ti simmango ditoy. Iti ruar ti korte, mapatta-patta a 500 ti naurnong tapno suportaran ida.

Tapno nalaklaka ti panagdenggeg, inmandar ti korte idi napalabas a tawen a pagkukuyogen ti 37 petisyon. Kas panangsurrot, naurnos iti innem a klaster dagiti probisyon a kunkontraen dagiti nagpetisyon.

Nakapauneg iti innem a klaster dagiti sumaganad: **1)** panangikeddeng nga adda lehitimo a basaran dagiti naipila a petisyon iti Korte Suprema; **2)** panangkarit a konstitusyunal ti linteg, partikular ti nakaro a saan a nalawag wenna nadlawa unay a kaipapanan ti "terorismo;" **3)** panangpaneknek a saan a konstitusyunal dagiti bileg a naited

iti nabukel nga Anti-Terrorism Council; **4)** panangkontra iti kaipapanan ket pannakadusa dagiti agpangpangta a mangiyaramid ti terorismo gaputa saan a maiyannurot kadagiti linteg a mangiparit a madusa dagiti kaso a saan pay a kriminal idi naiyaramid; **5)** panangkontra iti panangpaatiddog ti detensyon gaputa maikontra iti konstitusyon, lokal a linteg ken sangalubongan nga annuroten; ken **6)** panangkontra iti pannakaikkat ti probisyon para a panangited ti danyos kadagiti biktima ti tortyur ken dadduma a kapada na a panaglabsing kadagiti naikeddeng a proseso.

Iti munangaaldaw ti panagdenggeg, limmatak ti saludsod no husto kadi nga iti Korte Suprema a naisampa ti kaso nga awan pay aktual a kaso a naisampa mainaig ditoy. Kas sungbat, inbaga dagiti nagpetisyon ti ginasut-gasut a kaso ti *red-tagging* ken ti kakuyog na a panangliplipit ken pammapatay.

Iti agsapa iti dayta nga aldaw, naisampa iti Korte Suprema ti kaso ti dua nga Aeta tapno dawaten ti pannakaisardeng pay ti pannakaipatungpal ti nasao a linteg (TRO wenna temporary restraining order). Ti dua a nainsigudan nga umili ket immuna a natiliw, naparigat, ken napilaan ti parbo a kaso iti uneg ti ATL.

Inlanad a nasayaat dagiti abugado dagiti kangrunaan nga argumento. Naikeddeng a maituloy ti panagdenggeg no Pebrero 9. **AB**

5 a mannalon, pinatay dagiti ahente ti estado

Lima a mannalon a mangilablabaan iti karbengan da iti daga ti pinatay dagiti elemento ti estado iti napalabas a dua a lawas.

Maysa kadakuada ni Antonio Arellano, dadaulo ti Paghiliusa sa Mangunguma idiy Binabono, maysa kadagiti nagpetisyon kontra iti Anti-Terrorism Law (ATL). Pinatay da isuna iti Barangay Jonob-jonob, Escalante City, Negros Occidental kagiddan ti umuna nga aldaw ti panagdenggeg ti kaso iti Korte Suprema idi Pebrero 2. Kaalyado nga organisasyon ti Paghiliusa ti National Federation of Sugar Workers, maysa kadagiti masansan nga *i-red tag* ti militar idiy Negros.

Natay met ti mannalon a ni Rommy Torres, maysa kadagiti lumablabaan iti panagagaw ti daga ti pamilya Villar idiy Norzagaray, Bulacan. Isuna ket nadukot idi Pebrero 3 iti Barangay San Mateo iti nasao nga ili ngem iti Laguna a nasarakan ti bangkay na idi Pebrero 5.

Idi Enero 21, pinaltogan ken napapatay ni Vernel Mondreal iti nagbeddeng ti Barangay Salvacion

ken Igdalaquit idiy Sibalom, Antique. Tagakoordina ni Mondreal ti Igpanolong Human Rights Desk.

Iti Sorsogon, pinatay dagiti pulis ken soldado ti 31st IB ni Michael Bagasala idiy San Antonio, Barcelona idi Enero 24. Adda pakailasinan a natortuyur ti bangkay na. Segun kadagiti saksi, tinortuyur ti militar ni Bagasala sakbay a pinapatay da.

Pinatay met laeng dagiti pulis ni Noel Degamon, Jr. idi Enero 29 iti Barangay Luna, Surigao City. Agpada a sigud a Nalabbaga a mannakigubat a nagsurender ngem saan a nagpausar iti militar da Bagasala ken Degamon.

Iligal a panagtiliw. Saan a nainkalinteg a natiliw dagiti mannalon a da Virgilio dela Cruz, Jerry Ramos ken Herminio Ramos idiy Barangay Villaflores, Cauayan, Isabela idi Enero 23. Namulaan ti edidensya ti balay da tapno maaddaan basaran ti panagtiliw

kadakuada. Isuda ket mapabpabasol a kameng ti BHB.

Iti rehiyon ti Caraga, nagsasaruno ti ilegal a panag-aresto idi Pebrero 6 kadagiti lider-masa a da Gina Tutor ti Gabriela, Greco Regala ti Pamalakaya-Agusan del Norte ken Isaias Ginorga ti Piston.

Panagpuor. Pinuoran dagiti maton ti pamilya a Yulo ti dua a balay dagiti mannalon idi Enero 23 idiy Buntog, Barangay Canlubang, Calamba, Laguna. Kalpasan ti tallo nga aldaw, nagsubli dagiti maton ken binugbog da ti innem a mannalon. Pinangtaan da met laeng a patayen dagiti residente ti sityo no agtultuloy da a lumaban iti plano a pannakasukat ti usar ti daga.

Panagliplipit. Rinaut ken rinikisa ti 60 elemento ti 2nd IB dagiti balay dagiti residente ti Barangay Madao, Uson, Masbate idi Pebrero 1. Malaksid iti pamutbuteng, tinakawan met laeng dagiti soldado ti pamilya ni Enrique Tumampil, lider ti Kilusang Magbubukid ti Masbate. **AB**

Myanmar, nagsubli iti turay militar

NAGKUDETA TI MILITAR ti Myanmar (dati a Burma) idi Pebrero 1 tapno papanawen iti puesto dagiti nabutosan nga opisyal ti pagilian. Inaresto ken inbalud ti Tatmadaw, awag iti armado a puersa ditoy, ni Aung San Suu Kyi, ti mabigbig a lider ti sibilyan a burukrasya ken dadduma pay a nangangato nga opisyal. Naikeddeng ti panaglukat ti baro a nabotosan a parlyamento iti daytoy nga aldaw.

Inrason ti Tatmadaw ti awanan basaran a pammabasol a naaddaan ti nasaknap a panagsaur iti eleksyon no sadinno nga inlampaso ti partido ni Suu Kyi ti prente a partido ti militar. Kinontra dagitoy a pammabasol dagiti independyente a nakasaksi ken ti komisyon iti eleksyon ti pagilian.

Iti daytoy a kudeta, napaneknekan manen ti nairut a kontrol ti militar iti estado ti Myanmar a saan a narimbawan ni Suu Kyi. Nairut a kinundenar ti United Nations ken adu a pagilian ti kudeta. Iti uneg ti Myanmar, adda sumagmamano a protesta nga insayangkat dagiti sumupsuporta kenni Suu Kyi.

(Mandamiento iti panagrikisa) search warrant kontra iti 2 aktibista, naikkat ti bileg na

INDEKLARA ti maysa a hues iti Mandaluyong City a "saan a balido" ti search warrant a naaramat tapno rikisaen ti pagnanaedan dagiti aktibista a da Lady Ann Salem ken Rodrigo Esparago idi Disyembre 10, 2020. Indeklara met laeng ti husgado a saan a maaramat nga ebidensya dagiti "nasamsam" a paltog ken eksplosibo manipud kadakuada. Iti kasta, awan maikaso ti Philippine National Police kontra iti dua. Napateg a balligi daytoy ti amin nga inaresto babaen ti panagusar kadagiti depektibo a search warrant ken napilaan kadagiti parparbo a kaso.

Ti saan a balido a search warrant ket inruar ni Judge Cecilyn Burgos-Villavert ti Quezon City, ti maawagan a "reyna ti pabrika dagiti warrant."

Da Salem ken Esparago ket karaman iti pito nga aktibista nga ilegal a naaresto iti aldaw ti panaglagip ti Aldaw ti Karbenganta a naawagan a Human Rights Day 7. Dagiti dadduma pay ket da Dennise Velasco; Mark Ryan Cruz, Romina Raiselle Astudillo, Jaymie Gregorio ken Joel Demate. Ni Salem ket istap ti online a pagiwarnak a Manila Today bayat a dagiti innem ket aktibista a mangitantandudo iti karbengan dagiti mangmanged.

Ania ti manamnama iti baro a presidente ti US?

Nagsukat ti hepe ti estado ti imperyalista nga US idi Enero 20. Nagsapata ni Josph Biden kas maika-46 a presidente ti US ken ni Kamala Harris kas bise-presidente na iti tengnga ti dumaldalapus a krisis iti ekonomya, pulitika ken salun-at ti pagilian.

Kas kadagiti imun-una kenkuana, itantandudo ni Biden ti "panangidaulo ti US iti intero a lubong" nga awan sabali no saan a ti imperyalista a hegemonya daytoy iti sangalubongan. Nupay kasta, sumangsango isuna iti dumakdakkal a karit ti multipolar a lubong no sadino a pumigpiga ti Russia ken China kas dagiti karibal na nga imperyalista a sentro, nayon kadagiti siguden a kapitalista a kumpetisyon iti Europe.

Sumangsango met laeng ni Biden iti umir-irteng a panaglabaan dagiti mangmangged nga Amerikano nga aktibo a mangirupupir kadagiti karbengan da iti ekonomya ken pulitika. Napigsa ti presyur kenkuana nga ipatungpal dagiti kari na ken denggen ti arungaing para iti trabaho, nayon a sueldo, nasaysayaat a kondisyon iti panggedan ken serbisyo a para iti gimong, kasta met ti hustisya a nakabasar iti nagbasolan ken panagsardeng ti rasismo, awan pannakaawat, kinaulpit ti pulis ken militarisasyon ti institusyon daytoy.

Sino ni Joseph Biden?

Ni Joseph Biden, 76, ket beterano iti pulitika a kameng ti Democratic Party ti US. Damo a nagpanggep a tumaray iti kina-presidente idi 1988 ngem napilitan nga immatras kalpasan a napaneknekan a saan a pudno dagiti ipanpanakkel na a detalye iti biag na. Timmaray, nangabak ken nagerbi a bise-presidente ni Barack Obama manipud 2009 agingga 2017. Sakbay daytoy, isuna ket senador ti estado (kabatog ti rehiyon) ti Delaware manipud 1973 agingga 2009.

Nalatak ni Biden iti takder na a "maka-Kannawan" iti uneg ti partido na. Isuna ti kangrunaan ken kapingetan a Democrat a mangitantandudo ti

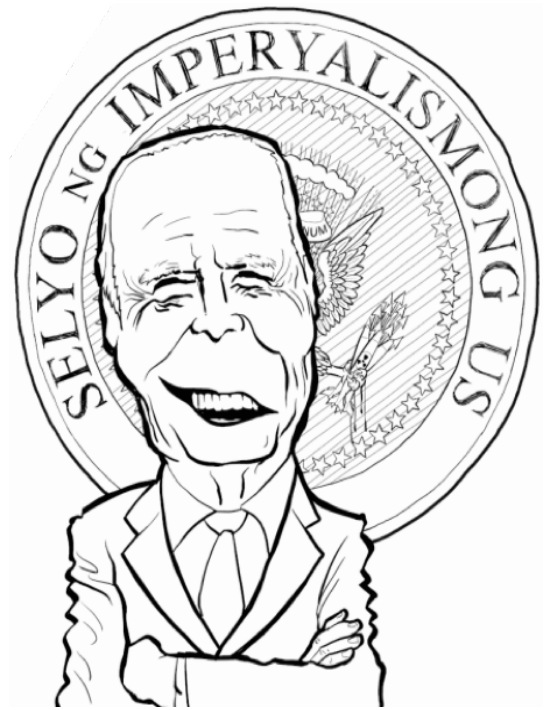
gyera a panangraut ti US iti Afghanistan ken Iraq idi idadauloan na ti komite ti relasyon iti sabali a pagilian iti Senado. Iti kamaudianan na ket inyatras na ti suporta na kadagitoy a gyera, ngem saan met a simmuporta iti kiddaw a pagawiden dagiti tropa nga Amerikano.

Inwanwan na ti "rekonstruksyon" iti Iraq iti uneg ti administrasyon ni Obama. Sinuportaran na ti gyera a panangraut daytoy iti Libya ken ti panangarmas kadagiti rebelde a grupo a kontra- Assad idiay Syria.

Adda rekord na ti rasismo kas senador ti Delaware nga aktibo a kimmontra iti panagbalin a linteg kadagiti polisiya para iti integrasyon dagiti Nangisit (Itim) ken Puraw (puti) nga estudyante idi dekada 1970.

Dagiti pakauna nga addang

Kadagiti umuna nga aldaw na kas presidente, pinirmaan ni Biden ti 30 a pammilin tapno baliktaden dagiti nakaro a pagannurotan a pasista, kontra-migrante ken pabor kadagiti gagayyem a kapitalista ti sinaruno na a presidente a ni Donald Trump. Karaman ditoy ti panangpasardeng ti konstruksyon ti pader iti nagbeddeng ti US ken Mexico ken panangibasura iti patakaran a mangparit iti panagserrek ti umili manipud iti sumagmamano a pagilian a Muslim. Nagibaba met laeng ti nair-irut nga annuroten kontra-Covid-19 ken intuloy na ti panangited ti tulong kadagiti marigrigat nga Amerikano, kas ti damo nga inaramid ni Trump. Adda dagiti bilin na kasilpo iti panangsango iti panagbalbaliw ti klima ken pinagbalin na a kangrunaan a patakaran ti pagilian.

Nupay kasta, makita ti kakurangan dagiti pammilin, kas ti panangsuspende laeng ken saan a naan-anay a napakawan ti utang dagiti estudyante. Sinuspende na ti panagited kadagiti baro a permit ti panagminas ti lana, ngem tuloy latta ti operasyon dagiti 10,000 a dati a napalubosan a kumpanya.

Annuroten iti sabali a pagilian

Itantandudo ni Biden ti kaadda ti militar ti US idiay South China Sea kas direkta a panangsango iti ekspansyunista a panggep ti China. Dagiti opisyal a dinutokan na para iti relasyon iti sabali a pagilian, komersyo ken paniktik ket mabigbig iti kina-agresibo iti pannakilangan iti China.

Kadagiti inisyal a pablaak dagitoy nga opisyal, lallalo nga agbalin nga agresibo ti administrasyon ni Biden iti panakibiangan iti Syria, Iran, ken Turkey iti nagan ti "panagbalbaliw ti rehimen." Awan met laeng pagbaliwan iti panakilangan na daytoy iti Israel ken saan na nga iyalis ti embahada ti US nga adda iti teritoryo nga iligal na a sinakop iti Jerusalem. Agtultuloy met laeng daytoy a "kontra" iti Cuba, Venezuela ken North Korea. Dagitoy a patakaran ket saan a baro ken panangituloy laeng kadagiti patakaran nga umuna nga intandudo ni Biden kas bise-presidente ti administrasyon nga Obama. **AB**